

Sygn. akt **XXVIII C 4121/22**

POSTANOWIENIE

Dnia 17 marca 2022 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXVIII Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: **SSO Joanna Karczevska**

po rozpoznaniu w dniu 17 marca 2022 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **M. K.**

przeciwko **(...) Bankowi (...) S.A. w W.**

o ustalenie i zapłatę

w przedmiocie wniosku powoda o zabezpieczenie powództwa

postanawia:

oddalić wniosek.

Sędzia Joanna Karczevska

Sygn. akt XXVIII C 4121/21

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 17 marca 2022 roku

Pozwem z dnia 21 lutego 2022 r. powód M. K. w żądaniu głównym wniósł o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego wynikającego z umowy kredytu Kredyt Mieszkaniowy (...)z oprocentowaniem zmiennym nr (...) (zwanej dalej jako „Umowa”) i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 347 491,66 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 17 lutego 2022 r. do dnia zapłaty z uwagi na bezwzględną nieważność wyżej wskazanej Umowy na podstawie art. 58 § 1 i 2 k.c. W roszczeniach ewentualnych, zgłoszonych na wypadek nieuwzględnienia żądań głównych powód wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego kwoty 251 044,98 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 17 lutego 2022 r. do dnia zapłaty oraz ustalenie, że postanowienia zawarte w § 1 pkt 14, § 2 ust. 6 i 8 „Części szczególnej Umowy” oraz w § 1 pkt 27 i § 5 ust. 1-4 „Części ogólnej Umowy” stanowią niedozwolone postanowienia umowne i nie wiążą powoda od chwili zawarcia Umowy. W kolejnym żądaniu ewentualnym, zgłoszonym na wypadek uznania przez Sąd, że Umowa zawiera niedozwolone postanowienia umowne i powinna dalej obowiązywać, jednak ze wskaźnikiem innym niż WIBOR, powód wniósł o ustalenie że Umowa obowiązuje ze wskaźnikiem WKF (Wskaźnik Kosztów Finansowania).

Nadto, powód wniósł o zabezpieczenie zgłoszonych roszczeń niepieniężnych poprzez unormowanie praw i obowiązków stron postępowania na czas jego trwania poprzez:

a) zawieszenie obowiązku dokonywania spłaty rat kapitałowo-odsetkowych kredytu przez stronę powodową na czas trwania postępowania, tj. w okresie od dnia wytoczenia powództwa do dnia uprawomocnienia się orzeczenia kończącego postępowanie sprawie;

b) zakazanie pozwanemu złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu wyżej wskazanej umowy w okresie od dnia wytoczenia powództwa do dnia uprawnomocnienia się orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie;

c) zakazanie pozwanemu przekazywania do (...) oraz Systemu (...) informacji o niespłaceniu przez powoda rat kredytu wskutek ich zawieszenia w ramach postępowania zabezpieczającego na czas trwania postępowania, tj. okresie od dnia wytoczenia powództwa do dnia uprawnomocnienia się orzeczenia kończącego w niniejszej sprawie.

W ocenie powoda uprawdopodobnił on zgłoszone roszczenia niepieniężne poprzez wskazanie, że zawiera ona niedozwolone postanowienia umowne, które skutkują – w zależności od oceny Sądu, bądź nieważnością Umowy bądź bezskutecznością tych postanowień i dalszym obowiązywaniem Umowy w kształcie ich pozbawionym. Wskazał przy tym powód na postanowienia Umowy określające zasady kształtowania stawki oprocentowania w oparciu o wskaźnik WIBOR 6M. Zdaniem strony powodowej postanowienia te określają główne świadczenia stron, nie zostały sformułowane w sposób jednoznaczny oraz nie zawierają warunków ustalania przez bank wskaźnika WIBOR, mającego wpływ na wysokość oprocentowania kredytu. Niezależnie od powyższych zarzutów powód nieważność Umowy wskazywaną jako podstawową przesłankę uprawdopodobnienia roszczenia w tym zakresie wskazał niezgodność Umowy z ustawą, w tym z art. 69 ust. 2 Prawa bankowego i art. 353¹ k.c.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zgodnie z art. 730¹ § 1 k.p.c. udzielenia zabezpieczenia może żądać każda strona lub uczestnik postępowania, jeżeli uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. Interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia istnieje wtedy, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie (art. 730¹ § 2 k.p.c.). Sąd rozpoznaje wniosek o udzielenie zabezpieczenia w jego granicach, biorąc za podstawę orzeczenia materiał zebrany w sprawie (art. 738 k.p.c.).

Unormowanie praw i obowiązków stron na czas trwania postępowania (tzw. zabezpieczenie nowacyjne lub antycypacyjne) jest środkiem zabezpieczenia roszczeń niepieniężnych, przewidzianym w art. 755 § 1 pkt 1 k.p.c. W myśl tego przepisu, jeżeli przedmiotem zabezpieczenia nie jest roszczenie pieniężne, sąd udziela zabezpieczenia w taki sposób, jaki stosownie do okoliczności uzna za odpowiedni, nie wyłączając sposobów przewidzianych dla zabezpieczenia roszczeń pieniężnych. W tym wypadku nie obowiązuje wskazana wyżej zasada z art. 731 k.p.c., że zabezpieczenie nie może zmierzać do zaspokojenia roszczenia, gdy zabezpieczenie jest konieczne dla odwrócenia grożącej szkody lub innych niekorzystnych dla uprawnionego skutków (art. 755 § 2¹ k.p.c.).

Uprawdopodobnienie roszczenia przez uprawnionego oznacza przytoczenie takich okoliczności, z których będzie wynikać, że roszczenie mu przysługuje. Przesłanka ta będzie spełniona, jeśli uprawniony przedstawi materiał, niekoniecznie spełniający wymogi stawiane przez przepisy o postępowaniu dowodowym, z którego można jednak wnosić ze znacznym stopniem prawdopodobieństwa, że roszczenie rzeczywiście istnieje. Uprawdopodobnienie jest łagodniejszym od udowodnienia, pod względem formalnym, sposobem wykazania dochodzonego roszczenia. Z twierdzeń pozwu prima facie powinno wynikać, że powód ma rację.

Podstawą prawną roszczenia o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego winien być art. 189 k.p.c., zgodnie z którym powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny. Powództwo o ustalenie prawa lub stosunku prawnego na podstawie art. 189 k.p.c. może być uwzględnione zatem wtedy, gdy spełnione są dwie przesłanki merytoryczne: interes prawny oraz wykazanie prawdziwości twierdzeń powoda, że dane prawo lub stosunek prawny rzeczywiście istnieje. Pierwsza z tych przesłanek warunkuje określony skutek tego powództwa, decydując o dopuszczalności badania i ustalania prawdziwości twierdzeń powoda. Wykazanie zaś istnienia drugiej z tych przesłanek decyduje o kwestii zasadności powództwa (vide orz. SN z 27.06.2001 r., II CKN 898/00, Legalis nr 277455).

Z analizy akt sprawy wynika, iż powód uprawdopodobnił, że w dniu 03.02.2020 r. zawarł z pozwanym umowę kredytu mieszkaniowego (...) nr (...) (umowa k. 98), na podstawie której pozwany bank udostępnił mu kwotę 1 157 360,25 zł. Jak stanowi art. 69 ust. 2 pkt 5 Prawa bankowego jednym z elementów przedmiotowo istotnych umowy kredytu jest wysokość oprocentowania kredytu i warunki jego zmiany. Zgodnie z § 5 Umowy kredyt oprocentowany jest zmienną stopą procentową składającą się ze stałej marży banku i zmiennego wskaźnika referencyjnego WIBOR 6M, którego wysokość jest ustalana w dniu rozpoczynającym pierwszy i kolejne sześciomiesięczne okresy obowiązywania tego wskaźnika. Marża banku wynosiła 1,55 p.p., a wskaźnik referencyjny WIBOR 6M w dniu sporządzania Umowy – 1,790000 %. Sposób ustalania wysokości wskaźnika WIBOR, który w ocenie powoda jest nietransparentny i skutkuje wadliwością Umowy, uregulowany jest przepisami prawa powszechnie obowiązującego, co wyklucza zasadność zarzutu niedostatecznego uregulowania tej kwestii w Umowie. Definicja wskaźnika WIBOR została zawarta w pkt 8 Rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/482 z dnia 22 marca 2019 r. wydanego na podstawie art. 20 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 r. (Rozporządzenie BMR), będącego częścią polskiego porządku prawnego. Zgodnie z tą definicją WIBOR jest stopą referencyjną opartą na średniej wartości stóp procentowych, po których banki działające na polskim rynku pieniężnym są gotowe udzielać sobie niezabezpieczonych pożyczek o różnych terminach zapadalności. Szczegóły dotyczące zasad i warunków ustalania wskaźnika WIBOR są określone w aktach wykonawczych wydanych na podstawie przepisów Ustawy o Narodowym Banku Polskim z dnia 29 sierpnia 1997 r. i Ustawie o nadzorze nad rynkiem finansowym z dnia 21 lipca 2006 r. Dodatkowo zaakcentowania z punktu widzenia oceny postanowień dotyczących oprocentowania kredytu wymaga okoliczność, że powód w ramach postanowień zawartych w § 10 ust. 2 pkt 1 Części Ogólnej Umowy (COU) oświadczył, że zapoznał się z informacją o ponoszonym ryzyku zmiany wysokości stopy procentowej. Ponadto zgodnie z § 10 ust. 4 pkt 10 COU powód po uruchomieniu całości kredytu miał możliwość wystąpienia do banku o zmianę oprocentowania na stałą stopę bazową.

Wobec powyższego Sąd uznał, że powód-wnioskodawca nie uprawdopodobnił roszczenia o ustalenie nieważności umowy lub bezskuteczności jej postanowień, co jest jedną z przesłanek koniecznych udzielenia zabezpieczenia roszczenia. Za bezprzedmiotowe należało uznać w tej sytuacji rozważanie na temat istnienia po stronie powodowej interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd orzekł jak w sentencji postanowienia.

(...)